

ISSN 1683-1942

ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

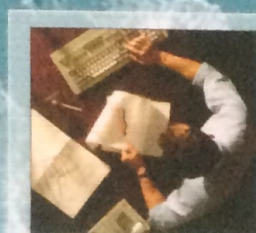
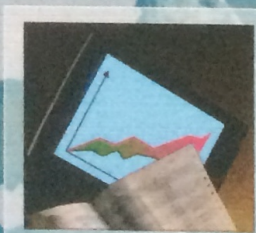
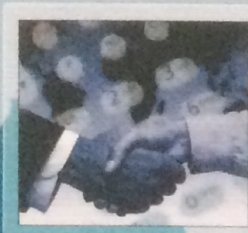
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УКРАЇНА

НАУКА ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВО

№ 1 (45)

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ВИДАЄТЬСЯ ШОКВАРТАЛЬНО

ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

№ 1 (45)

Харків. Вид. ХНЕУ, 2008

ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

Засновник і видавець

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

березень 2008 р. №1 (45)

Науковий журнал "Економіка розвитку" видається з березня 2002 року, перереєстрований у зв'язку зі зміною сфери розповсюдження і назви журналу "Вісник" з 1997 р.

Реєстраційний номер свідоцтва КВ №5947 від 19.03.2002 р.

Затверджено на засіданні вченої ради університету.

Протокол №7 від 29.02.2008 р.

Редакційна колегія

Пономаренко В. С. — докт. екон. наук,
професор (головний редактор)

Афанасьєв М. В. — канд. екон. наук, професор

Внукова Н. М. — докт. екон. наук, професор

Грігорян Г. М. — докт. екон. наук, професор

Гриньова В. М. — докт. екон. наук, професор

Дікань Л. В. — канд. екон. наук, професор

Дороніна М. С. — докт. екон. наук, професор

Іванов Ю. Б. — докт. екон. наук, професор

Кизим М. О. — докт. екон. наук, професор

Клебанова Т. С. — докт. екон. наук, професор

Левикін В. М. — докт. техн. наук, професор

Малярєвський Ю. Д. — канд. екон. наук, доцент

Назарова Г. В. — докт. екон. наук, професор

Орлов П. А. — докт. екон. наук, професор

Пушкар О. І. — докт. екон. наук, професор

Тридід О. М. — докт. екон. наук, професор

Українська Л. О. — докт. екон. наук, професор

Хохлов М. П. — докт. екон. наук, професор

Ястремська О. М. — докт. екон. наук, професор

Зав. редакцією **Сєдова Л. М.**

Відповідальний редактор **Сєдова Л. М.**

Редактори: Лященко Т. О.
Нещеретна О. М.
Замазій О. Є.
Гергеша А. В.
Дуднік О. М.
Голінська О. Г.
Новицька О. С.
Новицька Л. М.
Гнатченко Г. О.

Комп'ютерна верстка Копитько Н. О.

Адреса видавця: 61001

Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Телефони:

(057)702-03-04 — гол. редактор

(057)758-77-05 — зав. редакцією

(057)758-77-04 (дод. 2-57) — редакція

E-mail: vydav@ksue.edu.ua

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.
- При передрукуванні матеріалів посилання на «Економіку розвитку» обов'язкове.

Підписано до друку 20.03.2008 р.

Формат 60×90 1/8. Папір MultiCopy.

Ум.-друк. арк. 14,5. Обл.-вид. арк. 18,85.

Тираж 500 прим. Зам. №180.

Ціна договірна.

Надруковано з оригінал-макета на Riso-6300
Видавництво ХНЕУ

- © Харківський національний економічний університет, 2008
- © Економіка розвитку, 2008
- © Видавництво ХНЕУ, 2008
дизайн, оформлення обкладинки

Зміст

Механізм регулювання економіки

Ястремська О. М., Боркова Н. В. Методичні рекомендації до оцінювання результатів діяльності менеджерів	5
Кавун С. В. Организация противодействия инсайдерам в предпринимательской деятельности	9
Худокормова Ю. В. Моделювання рейтингових систем на регіональному рівні	12
Зінченко О. А. Якість прибутку: сутність і основи оцінки	13
Холодний Г. О., Мавріду В. Ю. Моделі брэнда: теоретичні основи та напрями розвитку	15
Тижненко Л. О., Тижненко О. Г. Особливості застосування генетичного алгоритму в економічних дослідженнях	19
Васильєва Т. А. Основні індикатори ринку інноваційного інвестування	22
Косяк А. П. Концептуальні принципи організаційно-економічного забезпечення відновлення міського житлового фонду	26
Колесніченко В. Ф. Якість освіти в контексті кредитно-модульної системи організації навчального процесу	28
Павлів О. Б. Формування бюджетів за програмно-цільовим методом як основа ефективного використання місцевих ресурсів	29
Архипенко С. В. Аналіз соціальних диспропорцій розвитку регіонів	33
Аблязова О. Н. Количественная оценка качества товарного предложения	37
Височина О. В. Механізм оновлення кадрового потенціалу державної служби шляхом ротації	41
Дёмин С. С. Использование метода анализа конкретных ситуаций в преподавании специальных дисциплин по внешнеэкономической деятельности в высших учебных заведениях	44
Струк С. І. Механізм трудової міграції населення (соціально-економічний підхід)	47
Пушкарь А. И., Курдицкая О. С. Многоаспектный подход к построению систем развития персонала	49
Котелевська Ю. В. Особливості формування прихильності до банківського брэнда ..	51
Мощенок В. В. Расчет динамической устойчивости проектов с применением Microsoft Excel 2007	54
Малярець Л. М. Базис описових моделей складних ознак у сучасному аналізі соціально-економічних систем макрорівня	57

Економіка підприємства та управління виробництвом

Дікань Л. В., Вороніна О. О. Складові та основні функції управління фінансовим результатом підприємства	64
Руденко Г. Р. Методика оцінки ефективності логістичної діяльності на промисловому підприємстві.....	66
Каляка С. В. Обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення стійкого функціонування підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.....	69
Птащенко О. В. Інтернет-маркетинг як складова маркетингової комунікаційної політики підприємства.....	73
Медведева І. Б., Погосова М. Ю. Діагностування як складова системи управління фінансовою безпекою підприємства.....	75
Писаревська Г. І. Управління кадровим потенціалом підприємства на основі його кадрової політики	78
Гриньова М. А. Теоретико-методичні підходи щодо обґрунтування оцінки інноваційного потенціалу підприємств.....	79
Капченко Р. Л. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями (на прикладі агропромислових підприємств АР Крим)	82
Печерська О. М. Відтворення трудового потенціалу та його місце в забезпеченні інноваційного розвитку підприємства	84
Іпполітова І. Я. Формування узагальнюючого показника оцінки ефективності використання ресурсів підприємства	87
Турлакова С. С. Объектная модель выявления проблемных ситуаций в системе управления развитием предприятий	90
Овсянкін А. Ю., Бабіч І. В. Аналіз існуючих підходів до оцінки складської діяльності підприємства	92
Красников В. Н., Фильштинский В. А. Аналитическое решение одной задачи парирования риска торговым предприятием	95
Пушкар О. І., Сібілев К. С. Аналіз поняття інформаційних ресурсів та формування методичного підходу до управління ними на підприємстві	97
Колодізев О. М., Броннікова А. І. Інновації: узагальнення сутності та визначення їх характерних ознак.....	101
Лаптев В. І. Модель мотивації праці членів органів управління акціонерного товариства	103
Міцкевич Н. А. Дослідження факторів, що впливають на мотивацію до праці робітників промислових підприємств	106
Пономаренко Н. М. Етапи реалізації науково-практичної методики управління процесом росту власного капіталу на підприємстві	109
Косенко А. В., Долина І. В. Економіко-математична модель визначення ціни об'єктів інтелектуальної власності методом інтервальних значень	110

УДК 330.341.1

Колодізев О. М.
Броннікова А. І.

ІННОВАЦІЇ: УЗАГАЛЬНЕННЯ СУТНОСТІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ХАРАКТЕРНИХ ОЗНАК

The concrete circle of aspects which characterize the essence of concept "innovation" is determined on the basis of different scientists' researches. It is studied from the point of its two different Russian/Ukrainian equivalents.

У сучасних умовах розвитку економіки України, спрямування на підвищення її конкурентоспроможності надзвичайно важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності. Оскільки без цього стає неможливим здійснення прогресивних структурних зрушень у країні, оновлення підприємств реального сектору й загалом забезпечення сталого соціально-економічного розвитку її економіки. Актуальність теми досліджень є безперечною і свідчить про об'єктивну необхідність подальшого дослідження сутності та вдосконалення термінологічного трактування категорії.

Дослідженню проблеми розвитку інноваційної діяльності приділяється значна увага в наукових працях багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, таких, як: С. Абрамов, Ф. Валента, С. Вовканич, Г. Ковальов, М. Крупка, В. Мединський, О. Ястремська та ін.

П. Завлін та О. Васильєв зазначають, що "в літературі зустрічається декілька підходів до визначення сутності інновації. Найрозповсюдженішими є дві точки зору, коли в одному випадку нововведення вважається результатом творчого процесу у вигляді нової продукції, технології, методу тощо, а в іншому – процесом введення нових виробів, елементів, підходів замість діючих" [1, с. 4].

Більш однозначно науковцями трактується термін "інноваційний процес". Так, у роботі [2] інноваційний процес визначається як процес, що має місце "в будь-якій складній виробничо-господарській системі, є сукупністю прогресивних, якісно нових змін, що безперервно виникають у часі та просторі. Інноваційні процеси започатковуються певними галузями науки, а завершаються у сфері виробництва..." [2, с. 204]. У роботі [1] – як "...послідовний ланцюг подій, у ході яких інновація визріває від ідеї до конкретного продукту, технології чи послуги..." [1, с. 7].

Відповідно до міжнародних стандартів інновація визначається як кінцевий результат інноваційної діяльності, що втілюється у вигляді нового або вдосконаленого продукту, впровадженого на ринку, нового або ж удосконаленого технологічного процесу, що використовується в практичній діяльності чи в новому підході до соціальних послуг. Установлення конкретного кола аспектів, що характеризують сутність поняття "інновація", є вихідним моментом у подальшому дослідженні.

Як у вітчизняній, так і в зарубіжній літературі останніх років усе частіше можна помітити отождоження поняття "інновація" з поняттям "нововведення". Це цілком зрозуміло, оскільки будь-які винаходи, нововведення тільки тоді одержують суспільне визнання, коли будуть прийняті до широкого вжитку, і вже в новій якості вони виступають як інновації з метою зміни об'єкта управління та одержання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого вигляду ефекту. Однак слід зазначити, що сутність цих понять має деякі принципові відмінності, які необхідно виявити на основі дослідження точок зору авторів та їх подальшого узагальнення (табл. 1).

Визначення поняття "нововведення"

Автор	Поняття "нововведення"	Джерело
Б. Твісс	Нововведення – це процес створення і впровадження нового	[3]
Й. Шумпетер	Нововведення – тільки частина процесу, "ідея, її реалізація, споживання нового продукту"	[4]
М. Мескон, М. Альберт	Нововведення – це результат наукової праці, спрямований на вдосконалення суспільної практики і призначений для безпосередньої реалізації в суспільному виробництві	[5]
Д. Черваньов, Л. Нейкова	Нововведення – це процес доведення наукової ідеї або технічного винаходу до стадії практичного використання, що приносить дохід, а також пов'язані з цим процесом техніко-економічні й інші зміни в соціальному середовищі	[6]
П. Уайт	Нововведення йде за винаходом і завершує успішні розробки	[7]
Д. Гвішиані, В. Громека	Процес доведення технічного винаходу або відкриття до стадії практичного використання, коли воно починає давати економічний ефект, або як кінцевий результат цього процесу, тобто винахід, доведений до стадії комерційного використання	[8]
Е. Уткін	Нововведення – це прибуткове використання науково-технічних та інших досягнень за допомогою виробництва нової споживчої вартості	[9]
Ф. Валента	Нововведення – це зміна, перехід	[10]
М. Іванов, С. Колупаєва, Г. Кочатков	Нововведення – це процес, що включає безліч стадій і зв'язків, починаючи з відкриттів і закінчуючи появою на ринку нових товарів; це безперервне розширення організованого людського знання й застосування його до розробки нових підходів щодо задоволення людських потреб; процес, що веде до більш ефективного виробництва й завершення новими та істотно модифікованими товарами або послугами	[11]
Г. Гольдштейн	Нововведення – заміна старого об'єкта новим, тобто становить певну новину, якої не було раніше	[12]

Приклади наведених визначень дозволяють наголосити на наявності принципово різних точок зору щодо визначення терміна "нововведення". Деякі автори [3; 4; 6; 8] вважають, що нововведення – це процес. На думку інших [5], нововведення – це результат; нововведення – це цілеспрямована зміна [10; 12].

На підставі дослідження робіт і аналізу узагальнення існуючих підходів (табл. 1) пропонується наступне тлумачення терміна "нововведення". Нововведення – це оформлений результат фундаментальних, прикладних досліджень, розробок або експериментальних робіт у певній сфері діяльності з підвищення її ефективності.

Доцільним, на нашу думку, є визначення також сутності поняття "інновація".

Слово *innovation* (англ.) утворене з латинського "новація" (новизна, нововведення) і англійського префікса "ін", що означає "в", "введення". Отже, в перекладі з англійської інновація означає введення нового або відновлення.

Впровадження нового в господарську практику визначається як нововведення, тобто з моменту прийняття до поширення новація здобуває нову якість і стає інновацією. Закономірності трансформації нововведення в економіці стали вивчати й застосовувати тільки на початку ХХ ст. [4].

Сьогодні термін "інновація" трактується залежно від об'єкта і предмета дослідження, що здійснюється.

Для більш зручного порівняльного аналізу існуючі авторські варіанти визначення інновації наведені в табл. 2.

Систематизуюча таблиця сутності поняття "інновація"

Автор	Поняття "інновація"	Джерело	Примітка
И. Шумпетер	Зміни з метою впровадження й використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків та форм організації в промисловості	[4]	Не враховані можливості, використання нових видів сировини, внесення змін у якісний і кількісний склад кадрів, не зазначена обов'язковість підвищення ефективності
Х. Хауштайн	Упровадження в практику здійснення й використання ідей, пропозицій, науково-дослідного рішення, моделі	[13]	Не простежено рух ідей до ринку, не розглянуто можливість змін у структурі організації виробництва, у складі кадрів, обов'язковість оцінки ефективності прийнятої ідеї
В. Н. Лалін	Комплексний процес створення, поширення й використання нового практичного засобу для кращого задоволення відомої потреби людей	[14]	Не розглянуто інновацію як конкретний матеріальний об'єкт, не розглянуті організаційно-управлінські, соціальні та інші інновації
Ф. Валента	Зміна в початковій структурі виробничого механізму, тобто перехід його внутрішньої структури до нового стану: стосується продукції, технології, засобів виробництва, професійної та кваліфікаційної структури робочої сили, організації; зміни як з позитивними, так і з негативними соціально-економічними наслідками	[10]	Не обговорено можливість використання нових видів сировини, нових ринків збуту. Відзначена ймовірність негативних наслідків, що позбавляють інновацію змісту
Т. Брайан	Процес, у якому інтелектуальний товар – винахід, інформація, ноу-хау або ідея – набуває економічного змісту	[15]	Необхідно визначити, що об'єкт – обов'язковий, а також те, що ідея має бути реалізованою (на ринку)
Л. Волдачек	Цільова зміна у функціонуванні підприємства як системи (кількісна, якісна, у будь-якій сфері діяльності підприємства)	[16]	А також нова сировина, нові види товарів і послуг, нові ринки збуту й ефект від внесених змін
Б. Санто	Суспільний, технічний, економічний процес: практичне використання ідей, винаходів, що призводять до створення кращих за своїми властивостями виробів, технологій, орієнтованих на економічну вигоду, прибуток, додатковий прибуток, охоплює весь спектр видів діяльності – від досліджень і розробок до маркетингу	[17]	Не розглянуто рух продукції на ринку, не враховані виробничі кадри, виробничі й транспортні засоби, структура виробництва
І. Н. Молчанов	Результат наукової праці, спрямований на вдосконалення суспільної практики й призначений для безпосередньої реалізації в суспільному виробництві	[18]	Не простежений шлях від ідеї до її реалізації на ринку
Л. М. Голберг	Кінцевий результат інноваційної діяльності, що одержав втілення у вигляді нового або вдосконаленого продукту, впровадженого на ринку, нового або вдосконаленого процесу, використовуваного в практичній діяльності чи в новому підході до соціальних послуг	[19]	Необхідно, щоб ідея пройшла шляхом від моменту виникнення до етапу реалізації, без нагадування на розвиток визначення не буде повним
Ф. Піксон	Сукупність технічних, виробничих, комерційних заходів, що призводять до появи на ринку нових процесів і устаткування	[20]	До проведення перелічених заходів має зародитися ідея, яка й приведе до необхідності здійснення наступних дій; також варто враховувати можливість упровадження нових видів сировини, що приводить до одержання нових або кращих продуктів
В. Г. Мединський	Суспільний, технічний, економічний процес, що приводить до створення кращих за своїми властивостями товарів (продуктів, послуг) і технологій шляхом практичного використання нововведень	[21]	Товари мають бути реалізовані на ринку
П. Н. Завлін	Використання в будь-якій сфері суспільства результатів інтелектуальної (науково-технічної) діяльності для вдосконалення процесу діяльності або його результатів (виробництво, економічні, правові, соціальні відносини, галузі науки, культури, освіти та інші сфери діяльності суспільства)	[22]	Таке використання мусить привести до одержання економічної вигоди через реалізацію на ринку
С. В. Валдайцев	Освоєння нової продуктової лінії, заснованої на спеціально розробленій оригінальній технології, що здатна вивести на ринок продукт, який задовольняє незабезпечені існуючими пропозиціями потреби	[23]	Не підлищено організаційно-управлінські, соціальні, інформаційні інновації, не розглянуто шлях від ідеї до виходу на ринок, внесення змін до складу кадрів та структури виробництва
В. Л. Макаров	Форма розв'язання суперечності, явище прогресу в будь-якій сфері людської діяльності, а не лише в техніці й технології	[24]	Не розглянуто інновацію як складову частину життєвого циклу (наука – виробництво – реалізація)
Л. В. Канторович	Наукові відкриття або винаходи, що мають практичне застосування і задовольняють соціальні, економічні й політичні вимоги, дають ефект у відповідних галузях	[25]	Не враховано можливість ризику при реалізації інновації
Д. М. Гвішани	Комплексний процес створення, поширення й використання нового практичного засобу (нововведення) для нової (або кращого задоволення вже відомої) суспільної потреби; водночас це процес сполучених із цим нововведенням змін у тому соціальному й речовинному середовищі, де відбувається його життєвий цикл	[26]	Не обговорено роль ринку збуту
Н. Н. Лалін	Конструювання нових способів виробництва й продуктів. У більш широкому, філософському змісті – це функція розвитку культури як сукупності життєдіяльності людини. Нововведення є цілісною, внутрішньо-суперечливою й динамічною системою	[27]	Необхідно підкреслити особливості інновації й виробництва
В. С. Кабаков	Процес формування якісно нового стану системи, а також зв'язків між її елементами, спрямований на підвищення ефективності її функціонування	[28]	Інновація має бути реалізованою на ринку
В. Раннопорт	Практичне здійснення якісно нових рішень, сутність і зміст стратегії підприємства	[29]	Не зумовлена можливість, використання інновацій
І. П. Піннінго	Нові способи й методи роботи; розподіл ресурсів і фондів у організаціях; процес упровадження нових продуктів, послуг та виробничих процесів	[30]	Інновація у своєму розвитку змінює форми, просуваючись від ідеї до впровадження
М. Блауг	Будь-яке вдосконалення технічних способів виробництва, будь-яке доповнення до існуючого обсягу технологічних знань	[31]	Під інновацією мається на увазі об'єкт, впровадження у виробництво
Б. Твісс	Процес, у якому винахід або ідея набуває економічного змісту	[3]	Не розглянуто організаційно-управлінські, соціальні та інші інновації
А. Левінсон	Результати, підсумок попередньо проведеної наукової, практичної, організаційної роботи	[32]	Не відзначена ймовірність негативних наслідків
Ю. В. Яковець	Якісні зміни у виробництві можуть належати як до техніки й технології, так і до форм організації виробництва та управління	[33]	Не простежений шлях від ідеї до її реалізації на ринку
С. Бешелев, Ф. Гурвіч	Реалізований у суспільному виробництві науковий або технічний результат, а також процес його одержання	[34]	Інновації – це особливий інструмент підприємства
С. Ю. Глазьев	Інновація має чітку орієнтацію на кінцевий результат прикладного характеру, вона має завжди розглядатися як складний процес, що забезпечує визначений технічний, соціально-економічний ефект. Інновація у своєму життєвому циклі змінює форми, просуваючись від ідеї до впровадження	[35]	Не врахована можливість ризику при реалізації інновації

Узагальнення результатів дослідження дозволяє зробити наступні висновки: деякі автори розглядають інновацію, як процес [3; 13 – 15; 17; 20; 21; 23; 24; 26 – 30], другі – як зміну [4; 10; 16; 31; 33], а інші – як результат [18; 19; 22; 25; 32; 35]. На думку авторів статті, інновацію слід розглядати як об'єкт, упроваджений у виробництво в результаті використання наукового дослідження або відкриття, якісно відмінного від попереднього аналога, що характеризується більш високим технологічним рівнем, новими споживчими якостями товару або послугами порівняно з попереднім продуктом; виробничі, організаційні, фінансові, науково-дослідні, навчальні та інші сфери, що забезпечують економію або формують умови для економії.

Таким чином, інновація – це нововведення, яке пов'язане з науково-технічним прогресом (НТП) і полягає у відновленні основних фондів та технологій, удосконаленні управління й покращенні економічних показників підприємства.

На підставі проведеного дослідження існуючих підходів до визначення таких категорій, як нововведення та інновації, авторами обґрунтовано, що між цими поняттями є принципова різниця. Так, поняття "нововведення" визначає більш загальне явище відносно категорії "інновація". Визначення поняття "нововведення" перебувають у постійній трансформації та розвитку й доповнюються певними якостями, які враховують особливості та вимоги певного етапу розвитку економіки держави. Інновація вважається необхідною умовою для впровадження нововведення.

Література: 1. Завлин П. Н. Оценка эффективности инноваций / П. Н. Завлин, А. В. Васильев. – М.: Бизнес-пресса, 1998. – 388 с. 2. Економіка підприємства: Підручник / За ред. С. Ф. Покропівного. – К.: КНЕУ, 2000. – 432 с. 3. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями / Пер. с англ.; [Авт. пред. и науч. ред. К. Ф. Пузыня. – М.: Экономика, 1989. – 272 с. 4. Шумпетер Й. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. – 456 с. 5. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; [Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – 704 с. 6. Черваньов Д. М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства в Україні / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. – К.: Знання, 1999. – 156 с. 7. Уайт П. Управление исследованиями и разработки / Сокр. пер. с англ.; [Под. ред. Д. Н. Бобрышева. – М.: Экономика, 1982. – 24 с. 8. Гвишиани Д. М. Теоретические аспекты исследований инновационных процессов и формирование инновационной политики: Инновационная политика развитых капиталистических государств / Д. М. Гвишиани, В. И. Громека. – М.: Знание, 1990. – 84 с. 9. Уткин Э. А. Курс менеджмента: Учебник для вузов. – М.: Зеркало, 1998. – 448 с. 10. Валента Ф. Управление инновациями. – М.: Прогресс, 1985. – 440 с. 11. Иванов М. М. США: управление наукой и нововведениями / М. М. Иванов, С. Р. Колупаева, Г. В. Кочетков. – М.: Наука, 1940. – 216 с. 12. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие / Под. ред. Г. Я. Гольдштейн. – Таганрог: Изд. ТРТУ, 1998. – 132 с. 13. Хауштайн Х. Leitung industrieller Forshung. – Berlin, 1979. 14. Лапин В. Н. Социальные аспекты управления нововведением. – М.: Наука, 1981. – 520 с. 15. Братан Т. Управление научно-техническими нововведениями. – М.: Экономика, 1989. – 712 с. 16. Волдачек Л. Стратегия управления инновациями на предприятии. – М.: Экономика, 1989. – 444 с. 17. Санто Б. Инновация как средство экономического развития. – М.: Прогресс, 1990. – 212 с. 18. Молчанов И. Н. Инновационный процесс. – СПб.: Наука, 1995. – 152 с. 19. Голберг Л. М. Статистика науки и инноваций. Краткий терминологический словарь. – М.: Акалис, 1996. – 340 с. 20. Пиксон Ф. Инновационный менеджмент. – М.: Экономика, 1997. – 240 с. 21. Медынский В. Г. Инновационное предпринимательство. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 536 с. 22. Завлин П. Н. Инновационный менеджмент. Справочное пособие. – СПб.: Наука, 1997. – 432 с. 23. Валдайцев С. В. Оценка бизнеса и инновации. – М.: Филипп, 1997. – 272 с. 24. Макаров В. Л. Введение нетехнических нововведений // Экономика и организация промышленного производства. – 1983. – №10. – 52 с. 25. Канторович Л. В. Системный анализ и некоторые про-

блемы научно-технического прогресса // Диалектика и системный анализ. – М.: Наука, 1983. – 76 с. 26. Гвишиани Д. М. Диалектикоматериалистические основания системных исследований // Диалектика и системный анализ. – М.: Наука, 1986. – 136 с. 27. Лапин Н. Н. Системно-деятельная концепция исследования нововведений // Диалектика и системный анализ. – М.: Наука, 1986. – 536 с. 28. Кабаков В. С. Менеджмент: проблемы – программы – решения. – Л.: Лениздат, 1990. – 248 с. 29. Раннопорт В. Диагностика управления: практический опыт и организации. – М.: Экономика, 1998. – 80 с. 30. Пиннинг И. П. Новая технология и организационные структуры. – М.: Экономика, 1990. – 420 с. 31. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе / Пер. с англ. – М.: Дело ЛПД, 1994. – 720 с. 32. Левинсон А. Экономические проблемы управления научно-техническим прогрессом. Опыт системного анализа. – М.: Экономика, 1973. – 128 с. 33. Яковец Ю. В. Ускорение научно-технического прогресса. Теория и экономический анализ. – М.: Экономика, 1988. – 300 с. 34. Бешелев С. Нововведение и мы / С. Бешелев, Ф. Гурвич. – М.: Наука, 1990. – 512 с. 35. Глазьев С. Ю. Теория долгосрочного технико-экономического развития. – М.: Властелин, 1993. – 380 с. 36. Абрамов С. И. Инвестирование. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 436 с. 37. Вовканич С. Инновационный розвиток України як стратегія реалізації національної ідеї / С. Вовканич, Х. Копилянська, С. Цапок // Region. Економіка. – 1999. – №2. – С. 40. 38. Ковалев Г. Д. Інноваційні комунікації. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 352 с. 39. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку України – Львів: Вид. Центр Львів. нац. університету ім. І. Франка, 2001. – 400 с. 40. Ястремська О. М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади. Наукове видання. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2004. – 472 с.

Стаття надійшла до редакції
7.11.2007 р.

УДК 331.101.3

Лаптев В. І.

МОДЕЛЬ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ЧЛЕНІВ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

Using existent informal and processual theories of motivation, their advantages and disadvantages – the model of a joint-stock company's top managers' motivation is developed. This model, based on the Porter – Louler's theory, takes into account the top managers' labor distinctions, their motives, inside causes, values and outside causes – stimulus.

Однією з невід'ємних складових управління будь-яким підприємством є система мотивації, яка становить спонукач свідомої координованої діяльності співробітників даного підприємства. Мотивація – базис управління та загальна функція для інших трьох функцій управління (планування, організації та контролю), оскільки її реалізація знаходить місце й при їхньому виконанні. Метою мотивації є спонукування членів організації до праці, виконання поставлених завдань для забезпечення ефективної діяльності компанії в процесі досягнення стратегічних цілей. Запорукою ефективної діяльності виступає висока продуктивність праці. Однак працювати продуктивно протягом робочого дня, представляти результати своєї праці у встановлені строки та вважати цілі компанії вищими за інші є доволі складним завданням, для виконання якого повинна існувати значна спонукальна причина.

© Лаптев В. І., 2008

Довідка про авторів

- Ястремська О. М.** — докт. екон. наук, професор ХНЕУ
- Боркова Н. В.** — аспірант ХНЕУ
- Кавун С. В.** — канд. техн. наук, доцент ХНЕУ
- Худокормова Ю. В.** — викладач ХНЕУ
- Зінченко О. А.** — доцент Криворізького технічного університету
- Холодний Г. О.** — канд. екон. наук, доцент ХНЕУ
- Маврідю В. Ю.** — аспірант ХНЕУ
- Тижненко Л. О.** — викладач ХНЕУ
- Тижненко О. Г.** — канд. фіз.-мат. наук, доцент ХНЕУ
- Васильєва Т. А.** — канд. екон. наук, доцент Української академії банківської справи Національного банку України
- Косяк А. П.** — асистент Харківської національної академії міського господарства
- Колесніченко В. Ф.** — канд. екон. наук, доцент ХНЕУ
- Павлів О. Б.** — аспірант Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана
- Архипенко С. В.** — аспірант Дніпропетровського університету економіки і права
- Аблязова О. М.** — аспірант Східноєвропейського університету економіки і менеджменту
- Височина О. В.** — здобувач Національного університету внутрішніх справ МВС України
- Дьомін С. С.** — викладач ХНЕУ
- Струк С. І.** — здобувач ХНЕУ
- Пушкар О. І.** — докт. екон. наук, професор ХНЕУ
- Курдицька О. С.** — аспірант ХНЕУ
- Котелевська Ю. В.** — аспірант ХНЕУ
- Мощенок В. В.** — здобувач Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
- Малярець Л. М.** — канд. екон. наук, доцент ХНЕУ
- Дікань Л. В.** — канд. екон. наук, професор ХНЕУ
- Вороніна О. О.** — аспірант ХНЕУ
- Руденко Г. Р.** — викладач ХНЕУ
- Каляка С. В.** — здобувач ХНЕУ
- Птащенко О. В.** — аспірант ХНЕУ
- Медведева І. Б.** — канд. екон. наук, доцент ХНЕУ
- Погосова М. Ю.** — аспірант ХНЕУ
- Писаревська Г. І.** — аспірант ХНЕУ
- Гриньова М. А.** — аспірант ХНЕУ
- Капченко Р. Л.** — канд. екон. наук, доцент Севастопольського національного технічного університету
- Печерська О. М.** — аспірант ХНЕУ
- Іпполітова І. Я.** — канд. екон. наук, викладач ХНЕУ
- Турлакова С. С.** — аспірант Донбаської державної машинобудівної академії
- Овсянкін А. Ю.** — канд. екон. наук, викладач ХНЕУ
- Бабіч І. В.** — студент ХНЕУ
- Красніков В. М.** — канд. техн. наук, доцент Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"
- Фильштинський В. А.** — канд. фіз.-мат. наук, доцент Сумського державного університету
- Сібільєв К. С.** — аспірант ХНЕУ
- Колодізєв О. М.** — канд. екон. наук, доцент ХНЕУ
- Броннікова А. І.** — аспірант ХНЕУ
- Лаптев В. І.** — аспірант ХНЕУ
- Міцкевич Н. А.** — викладач Харківського інституту бізнесу і менеджменту
- Пономаренко Н. М.** — викладач Харківського інституту фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі
- Косенко А. В.** — ст. викладач Національного технічного університету "ХПІ"
- Долина І. В.** — ст. викладач Національного технічного університету "ХПІ"